

Koen Soberon, de zelfkant van een kunstenaar

Ongetwijfeld is elke kunstenaar op een of andere manier introspectief bezig wanneer hij kunst beoefent. Het blijft veelal een eenzame bezigheid, en de lange uren die een kunstenaar met zijn werk bezig is noopt hem noodwendig tot het mijmeren over zijn eigen leven. Misschien is elk kunstwerk in deze zin wel een zelfstudie, een stukje van een complex psychologisch zelfportret.

Vaak vormt deze zelfstudie een directe bron voor de kunstwerken, als een rechtstreekse neerslag van de emotionele staat van de kunstenaar op een welbepaald moment. Dat is bijvoorbeeld het geval met de reeks *Beyond the layered reality* van schilder-fotograaf Koen Soberon uit 2016. De reeks bestaat uit zeven zelfportretten en werd aangevangen op een hoogtepunt van emotionele verwarring in het persoonlijk leven van de kunstenaar. De zeven werken geven tevens blijk van een merkwaardige evolutie van dit zelfbeeld.

In het eerste van de zeven werken staat Koen achter een aluminium hek, alsof hij zich wilde distantiëren van 'de anderen', die hij de schuld geeft van zijn toestand. Hijzelf draagt iets over zijn hoofd, om aan te tonen dat hij blind is voor zijn eigen fouten – hij bevindt zich aan het prille begin van de zelfontdekking. De wikkel rond zijn hoofd doet eerder denken aan een masker. Misschien is dit een verwijzing naar het spreekwoordelijke masker dat stervenden op de palliatieve dienst waarin hij werkt bij de laatste adem afleggen, om zichzelf eindelijk 'bloot te geven'? Vormt dit masker niet de grens tussen de steriele buitenwereld en het rijke – zuivere – gevoelsleven? Is dit een eerste stap in de catharsis?

De zeven werken evolueren langzaam en subtiel naar een kentering, in een parallelle beweging met wat er in het leven van de kunstenaar zelf plaatsvond. Hoe precies de wisselwerking tussen de verschillende stadia in het werk en de evoluties in het persoonlijke leven van de kunstenaar verliep, is niet helemaal duidelijk. Misschien is het futiel om dit onderscheid te maken en is het beter te spreken van een symbiotische evolutie van beide. Wellicht zijn het in werkelijkheid twee aspecten van eenzelfde geheel.

De kijker zal naar signalen zoeken doorheen de zeven werken. Momenten van hoop, van inzicht, van catharsis. Deze signalen liggen echter niet voor het grijpen, en duidelijk zijn ze allerminst. Het is aan eenieder om ze in zichzelf te vinden, maar vast staat dat Koen Soberon zijn evenwichtspunt heeft gevonden doorheen deze intrigerende reeks.

Of hoe inspiratie soms uit een grondige, tabeloze zelfstudie kan ontspruiten.

Frederic De Meyer